

Kiadástól arak.
 Egyszerre 8 kor., félévesre 4 kor.,
 negyedévesre 2 korona.
 Egyes szám ára 16 fillér.
 Iratlapok másoknál arak szerint.
 A lap megjelenik minden het-
 tőlétől.
 Felelős szerkesztő:
BRANKOVICS GYÖRGY

KÖZÉRDEK

Szerkesztőség: Deák-u. 8.
 Hova a lap szellemi részét illető
 közlemények küldendők.
 Keziratok vissza nem adódnak.
 Klóndéhvatai: István-utca 9.
 Hova a lap anyagi részét illető közle-
 mények az előfizetési pénzek küldendők.
 Klóndéhvatai: János-
FUCHS ANTAL

PESTMEGYE SZABADELVŐ KÖZÖNSEGÉNEK HETILAPJA.

Ipariskolánkról.

Ma már leglaikusabb embernek sem kell bizonyítani, hogy egy község közgazdasági viszonyainak erőssége a termelőikben van. Még a tudomány, a művészet, sőt a vallásosság, erkölcsiség is legtöbb esetben az anyagi javak szilárdságában rejlik.

A mai viszonyok mintegy óva intenek arra: *közgazdaságilag erősöd-jünk.*

A helyi viszonyok figyelője, a helyi érdekeknek istápolója Ujpesten, valahányszor a közjó felett gondolkozik, mindannyiszor első tekintetre az ipar fejlesztésének szükségességéhez jut. Igen, mert: *iparközség vagyunk.* S miután a jövő a jelen ifjúságé, iparosképzésünk az első tényező arra, hogy belterjes iparunk legyen.

Iparostan nevezetesen azon meleg-
 ágyak, melyekben iparfejlesztésünk plá-
 táit neveljük. Hiszem, nem lesz érdekte-
 len a község előtt, — ha e témáról
 elmélkedünk.

Legelőször mondjuk el — megnyug-
 tatásképpen, — hogy Ujpest iparos-
 tanoncz-iskolája már e tanévben is szép
 fejlődés elé néz. Nevezetesen: új beosztásában, három iskolává alakult. A *Ferencz József-léren* tanulnak az asztalosok két I-ső, egy II-ik és egy III-ik közismereti osztályban. Ugyanott vannak

ezek rajzon is s örvendetes, hogy már az idén megnyitható volt itt egy — *szakirányú osztály.*

A *Lőrincz-utcában* elhelyezett tanoncziskola a ruházati osztálybeli tanulóké. Van itt tímár, kalapos, keztüös, szabó, takács, de legtöbb a cipésznebulók száma. Rajz itt *általános*. I. II-ik osztályokban négy csoport. Az *Attila-utcában* fémmunkások járnak; itt van az előkészítő-osztály is, nemkülönben a rajzra nem járók keddi tanítása. Ott nyert elhelyezést a felső iparrajzra járók csoportja, mely *Bauer Soma* tanár gondos vezetése mellett kitűnő feladatot teljesít.

Jelezzük azt is, hogy az iparstanoncz-iskola sikerének biztosítása végett — a tanítók munkája megóvatott az ötletszerűégtől. Napról-napra, óráról-órára kidolgozott tananyag-beosztást készített közismeretiekből a buzgón munkáló tantestület s a rajztanításra *Németh Gyula*, szolgálatfételre berendelt iparostanonecz-iskolai szakfelügyelő utmutatása mellett, megbecsülhetetlen értékű kalauzt szerkesztett egy öt tagu, munkásságáért elismerésre méltó pályatársak kolónia.

Az iskola adminisztrációja — *páralan*. Október első hetében már 640 tanuló lett beiskolázva, kiket nt. *Mády* igazgató már az időben beosztott a tanítók közt. Közismeretiben 60; rajznál

45 tanuló esik egy tanítóra. Ujintézkedés az is, hogy úgy a közismereti-, mint a rajzosztályoknál esupán egy-egy osztály hagyatott nyitva a később jelentkező tanonczok számára.

Említsük fel örvendetes ténykép: hogy az iparos-mesterek készséggel hoztak az idén két nem kicsinyelhető áldozatot. — És pedig: határozatuk folytán a tanoncziskola a tavalyi hét óra helyett hat órakor kezdődik. A tanonczok fejenként 80 fillérrel többet fizetnek oktatási eszközök czéljára. Amazzal a végzendő munka biztosított s ezzel a czél elérése lett — jobb eszközök által megkönnyítve.

Ne feledjük az se feljegyezni, hogy a tanonczok iskolába járása ellen kifogás alig emelhető s hogy a tanonczok magaviselete örvendetes haladást mutat.

Feljegyzésre méltóknak találtuk e sikereket azért, hogy a jelennel kimutathassuk, mikép az ujpesti tanoncz-iskola fejlődésére a biztos alap le van rakva s midőn ezt örömmel konstatáljuk, nem térhetünk ki az elől, hogy a közjó érdekében fel ne hívjuk a figyelmet a következőkre:

I. Az ujpesti iparostanonecz-iskolai tanítók fizetése igen gyatra. 225—360, 450 koronával díjazott állások vannak. Ez összeg mellett — bár legyen még önzetlenebb is — a tanító sem tud úgy az ügyhöz nőni, mint munkájához méltó

TARCZA.

A múlt század eleje.

A reformok kora. (A Nagy Képes Világtörténet XI. kötete, írta dr. Marezali Henrik. Ára 16 korona. A Franklin-Társulat és Révai Testvérek irodalmi intézet kiadása.)

A történelmi nagy munkákat bizonyos rosszindulatú elfogultsággal szoktuk kezünkbe venni. A mi korunk idegenkedik a nagy kötetektől, a tárezák, ujságezikkek, apró esszai nagyon magukhoz édesgették. Figyelmiük az ezer apró mindennapi dolog között nem bír egy tárgyra központosulni és a nagy könyveket csak könnyedén át szoktuk levelezni s rendszeren csak itt-ott állapodunk meg a soroknál. Így aztán a nagy munka a mi szemünkben nem látszik egyé-
 nek, mint egy különös methodussal berendezett és lazár összefűzött lexikon ezikkorozatnak, a hol szó van erről is, arról is, de az összefüggés kikutatásával nem erősen fárasztjuk magunkat.

Igy olvasva, a világtörténelem épen azt a tulajdonságát veszti, a mi a legérdeke-
 sebb és legfontosabbá teszi: a kapcsolatok szembetűnővé tételét, az események rendjének és törvényszerűségének kimutatását. A történelmi tudomány minden esetre az adatokon épül, de lényege és magva a különböző események összetartozásának megállapításában van. S ha a világtörténetnek épen az a hivatása és a tulajdonképeni tárgya, hogy megmutassa, mint pattant elő szükségké-
 pen a római nép kezdődő felbomlásának és összezavarodásának bizonyos stádiumában Julius Caesar: hogyan tűmadt elő a franczia

forradalom háborgásából szükségszerűen Napoleon. A világtörténet tudja megmagyarázni, hogy Napoleon merészsége, tulbizalma, a franczia nép elernyedtségének és lelkesedésének gyors változásai, a külföldi férfiai, állapotai, államai és hangulatai, hogy törték össze aztán azt a trónust, a melyet az újabb kor legesodálatosabb férfai mesés erővel és értelemmel épített fel. Essay és lexikon ezikk monographia és történelmi kis kivonat mind csak azt magyarázhatják meg, hogy mi volt a korban, mi volt Napoleon egyéniségében, a mi sorsát előre megírta. A világhistoria mindezt összefoglalja s meg bővíti az előzményekkel és következményekkel is, úgy, hogy kezében a történelem jeleneteiből egy nagy történelmi dráma szövődik, melynek hőse az emberiség, tartalma pedig az emberiség fejlődése.

Ennél nagyobb, szebb és fontosabb tárgyat nem választott magának tudomány. A legrealisabb tudományok, melyek kézzelfogható tényeken alapulnak és a mi jólétünkre irányozzák, a filozófia, a mely értelmünknek hódító fegyvereket kovácsol, a vallás, a mely az élet problémáinak egy kész megoldását nyújtja, nem adhatnak nagyobb, szebbet és hasznosabbat az emberiségnek, mint a történelem, a mikor az emberi tevékenység fejlődésének és kifejlődésének utját rajzolja meg.

A magyar világhistoriának még ezen felül is van egy nagy és komoly feladata, a melyet először a Nagy Képes Világtörténet próbált megoldani. Ez az, hogy hazánk szerepét és történetét beillesse az európai népek egyetemes történetébe, hogy a magyar nemzet munkásságát egybekapcsolja az európai nemzetek munkásságával és nagy szempontokból tekintve, nemzetünknek méltóbb helyet is keressen a nemzetek sorában, mint az a régi, már szinte szálló igévé lett

meghatározás, hogy nemzetünk az európai műveltség védbástyája volt a Kelettel szemben, a mi alapjában véve nem több és nem nagyobb dicsőség, mint a muzeumi órá, a ki a kinekek mellett áll és nem hagyja, hogy hozzáérjenek, sőt mi nálunk ez egyenesen életkérdés volt s akarva nem akarva védni kellett magunkat s a nyugati népek szeren-
 esége volt, nem a mi érdemünk, hogy ez az önvédelem erős és kitartó lévén, a pusztulást itt megakasztotta, tovább nem engedte.

A mi nemzeti történelmünk az európai történelemhez való hozzáfűzését világosan és szépen mutatja a világtörténet XI. kötete, a melynek, — hogy egy kis és könnyű statisztikával éljünk — 536 oldalból 190 oldal esik a magyar históriára. Képek dolgában is kitűnő az egész munka szerkesztése: a magyar részből itt találjuk Széchenyi Ferencz és Festetics György szobrának a mását, Deáknak egy ifjúkori arcképét, Széchenyi több képét, a királyi meghívót az 1825-iki országgyűlésre hasonmásban Széchenyi Metternichez intézett memorandumának lapját, Széchenyinének egy levelét menyasszony korából, Kazinczy egy kézirát, képeket a poszonyi diétáról, Wesselényit, Kazinczyt, Kossuthot, Dessewffy Aurélt, Bezerédi Istvánt s azon kor költői közül csaknem valamennyit.

A világtörténet hazafias missziója, a mely mint az igazi hazafiság mindig, egyuttal kulturális is, az egész emberiségre, az egész tudományra kiható, mert az idegen szakmunkák ezentul találnak egy oly forrást, a mely az ő munkájukat megkönnyíti, a mely Magyarországnak európai szerepét megállapítja és körülírja. Ezt a munkát természetesen nekünk magyaroknak kellett elvégeznünk és hogy elvégeztük, az a mi tudósainknak, első sorban Marezalinak elévülhetlen érdeme.

fizetés mellett. E tekintetben a fővárosi tarifa életbeléptetése hozza meg a kívánt megnyugvást és bizony örömmel látta volna karunk, ha az érdemes község-előjáróság az új szervezettel tárgyalásakor az iparostanonez-tanítókra is gondolt volna.

2. A tanítóknak rá kell lépniök azon tere, hogy az iparos-mesterekkel, ipar-testülettel szorosabb kontaktust létesítsenek. Míg meg nem ismerjük a munkaadókat, a munkaszükség etet, míg a pálya gyakorlati fogásaitól oly távol állunk, mint Makó Jeruzsálemtől: addig csak elméletet tanítunk és *nem gyakorlatilag* nevelünk.

3. Be kell hoznunk az iparostanonez-iskolába — *a szemléltetést s e czélből a kirándulásokat*. E tekintetben nincs szerencsésebb község, mint éppen Ujpest. Magában is több a megnézni való, de a székesfőváros éppen kimeríthetetlen anyaggal kínálkozik. E czélra ugyan a községnek is kell még áldoznia, de próbálás után állítom: a tanonezok is szívesen fordítják erre filléreiket.

4. Meg kell valósítani az *inas-olthonokat* is. Itt közelebb férünk a tanonez szívéhez, ezekben az önkéntes munkának nagyobb szerepe jutván, a munka eredményesebb is lesz. En hiszem, hogy a kereskedelmi miniszteriumnak idevonatkozó terve kollegáimat a tett mezején, *Ujpest* nemesen érző társadalmát pedig az áldozat terén talál ndja.

5. Az iparosoknak még messzebb kell menniök az áldozatban. Nem akarom felhozni, hogy az esti tanítás testrontó, lélekemésztő munka a tanoneznál; csak az iparosok osztályának nehéz helyzetére való tekintetből nem óhajtom most egyenesen felvetni, hogy én a szerda és szombat délutáni tanítás híve vagyok, de a körülményekre való minden tekintet mellett is az ügy érdekeért nyomatékkal mondom: az iparostanonez-iskolai oktatás idejét d. u. 5—7 órára kell tenni.

6. A keddi estéken rajz helyett iskolázók csoportját oda kell csatolni a rubászati szakhoz — kereskedelmi csoport ezimen. Ez képezné egy *alsó kereskedelmi* iskola magvát. Felállítandó lesz itt úgy, amint az idén is igen helyesen tervezi az igazgató, az I., II., III. osztály s külön részletes tananyag-beosztás volna készítendő itt is a tanulók tényleges, speciális tudnivalóinak megfelelően.

Iparosoknak, községnek, tanítóknak *nagyon* össze kell fogni és forrai, hogy egy erős, egészséges észjárásu, a kellemtelen viszonyokkal számolni tudó s azt legyőzni bíró, — erkölcsös iparos ifjuságot teremtsünk.

Ez mindnyájunk érdeke!!

Józsa Dániel.

Nem azt hanem — azt mondtam.

— *Karcolat.* —

Midőn az „Ellenzéki Ujság” mult heti számában dr. Fehér Márton „Nyilatkozatát” olvastam: rögtön eszembe jutott a régi jó időknek az a bizonyos szabadszáju légátusa, a ki soha, semmiféle társaságban sem válogatta meg a kifejezéseit, s egyszer, hölgyek jelenlétében, akként javította ki az elszólalását, hogy még arczpiritöbb kifejezést szalasztott ki a száján.

Ilyen módon járt el dr. Fehér Márton is, a ki be akarván bizonyítani, hogy azok a szemelvények, melyeket népgyűlési beszéd-

jéből a „Közérdek” bemutatott, részben ferdtések, részben hamisítványok, a következőleg nyilatkozott meg:

„*Nem azt* állítottam, — hogy a szegény adófizető polgár áll szemben a község házában lebzselő gazdag gazemberekkel, *hanem azt mondtam*, hogy küzdelmünk nem a burzsoázia és a proletárság küzdelme, hanem küzdelme a *becsületnek a becsületlenséggel, az igazságnak a törvényesség formájába bujtatott igazsággal*”.

„*Azt sem* mondtam, hogy okirathamitáson kaptam rajta őket, *hanem a fogyasztási pótadóról* szólva, *azt mondtam*, hogy ennek szedhetési jogát *csak okirathamisítással nyerhették el*”.

No kérem, ha az, a mit dr. Fehér Márton állítólag nem mondott, úgy nem hasonlít ahhoz, a mit dr. Fehér Márton a saját nyilatkozata szerint mondott: miként az egyik tojás a másikhoz, akkor én polgári becsületemre kijelentem, hogy sohasem eszem többé lágytojást, pedig házi orvosom szerint, podagrámnak ez az egyetlen gyógyszer.

Inkább pusztiton el a köszvény, a csusz, semhogy elismerjem azt, hogy a „becsületlenség” és a „gázság” nem azonos a „gazemberséggel”, ha nem a legszebb bizonyítvány, a mit egy község előjárósága számára egy népgyűlés szónoka, egy lapszerkesztő kiállíthat.

Arról, amit dr. Fehér Márton az okirathamisításra vonatkozólag állítólag nem mondott, csak esőbörbe, — azzal azonban, amit a saját nyilatkozata szerint mondott, már védőörbe mártotta az előjáróságot.

Ledörgölte a rádobott sarat s a sár helyét alaposan bekormozta.

Ezek után én is csak azt mondom, amit a „Közérdek” mult heti számában mondott: nevezetesen azt, hogy vagy igaz amit dr. Fehér Márton a „nyilatkozat”-ában mondott, vagy nem igaz.

Ha nem igaz, a község Előjáróságának kötelessége dr. Fehér Mártonnal szemben elégtételt szerezni.

Ha igaz, akkor Ujpest adózó és választó polgárai fognak az Előjáróság fölött itélkezni.

Dr. Fehér Márton „Nyilatkozat”-ának a többi „nem azt — hanem azt mondtam”-jára ez alkalommal nem reflektálok s a „Közérdek” ellen megindított sajtópört illetőleg is csak annyi a megjegyzésem, hogy: *állunk elébe!*

Lerd.

H I R E K.

— **A kereskedelmi és iparkamarai kultagok** választása az ujbésti kereskedelmi és iparkamarai kerületben nagy érdeklődéssel ment f. hó 25- és 26-án végbe. Az iparkamarai kultagokra beadott összesen 383 szavazat. Ebből kapott Csepreghy Pál 233, Baráth Lajos 223, Horn Ferencz 191, Wolfner Nándor 188, Weisz Mór 76, ifj. Szalay István 2, Záhorszky Pál 1, Graner Adolf 1, és Khész István 1 szavazatot. A választás eredménye kihirdettetvén Csepreghy Pál, Baráth Lajos és Horn Ferencz kijelentették, hogy megválasztásukat elogadják. A kereskedő kamarai kultagságra egyhangulag Friedmann Armin választott meg. Póttagok: Diamantstein Lajos és Sonnenfeld Miksa lettek. Az iparkamarai kultagok választása tökéletes mintaképe volt az ujbésti választásoknak. Az október 20-iki értekezlet megállapodásaihoz ugyanis, amelyen Wolfner Nándor, Csepreghy Pál s Baráth Lajos jelöltettek — senki sem ragaszkodott, amenyiben az egyik párt Weisz Móra is szavazott, a másik párt pedig egészen elejtette Wolfner Nándort s Horn Ferenczre adta szavazatát, aki így 3 szótöbbséget nyert Wolfner Nándorral szemben. A választás végeredménye az, hogy az értekezletet s a közös megállapodások min-

denkorra elvesztették a hitelüket, s hogy az ujbésti gyárosecat a kereskedelmi és iparkamarában a jövő választásig senki sem fogja kégviseelni.

— **Ev. ref. püspök választás.** Községünk ev. ref. lakosai bizonyára mély hatással fogadják azt a hírt, hogy érdemekben megőszült püspökük, *Szász Károly* nyugdíjazását kérte, s a dunamelléki ev. ref. egyházkerület közgyűlése, a kérelemnek — fájdalomosan bár, de eleget tett. A püspöki teendőket, az új püspök megválasztásáig a legidősebb esperes, Konez Imre és az egyházi főjegyző Szilády Aron fogja ellátni. Az egyház-községek 1903. december végéig kötelesek szavazataikat az új püspökre beadni; ha pedig az első választás nem járna a megkívánt kétharmad többséggel, az új választásra márczius 15-ig kell a szavazatokat az esperességhez beküldeni. A szavazatbontó bizottságba Darányi Ignác elnöksége alatt *Mády Lajos* esperes is beválasztott.

— **A kereskedelmi miniszter** Mindszent ünnepeire, illetőleg a halottak napjára vonatkozólag a következő közleményt teszi közzé: A folyó évben Mindszent ünnepe vasárnapra esvén, a siroknak ezen ünnepon országsszerzte szokásos földszítésére való tekintettel a kereskedelemügyi miniszter f. évi 67.496. sz. a. rendeletével megengedte, hogy a f. é. november hó 1-ére eső vasárnapon virágok, koszorúk, gertyák, mécesek és a sirok díszítéséhez szükséges egyéb tárgyak az egész napon át akadálytalanul árusíthatassanak és szállíthatassanak. A sirok díszítéséhez nem használt árutárgyak árusítása f. évi november hó 1-én önként értetődőleg ugyanazon korlátozás alá esik, mint más vasárnapokon.

— **Pestmegye Deák-ünnepe.** Szép és kegyeletes ünnep keretében róttá le kegyeletének adóját Pestvármegye Deák Ferencz emléke iránt F. hó 21-én hálaladó isteni tisztelet nyitotta meg az emlékünnepet a belvárosi főplébánia-templomban. — Mise után díszközgyűlés volt a vármegyei ház dísztermében, melyet *Beniczky Ferencz* főispán nyitott meg rövid, de szép beszéddel, utána *Fazekas Agoston* főjegyző mondott nagyszabásu emlékbeszédet, végül *Teleki József* gróf indítványozta, hogy a főjegyző beszédjét kinyomassák, a bizottsági tagok között szétosszák s az egész szöveget jegyző könyvbe vegyék. Gyűlés után kivonultak a temetőbe s a Deák-mauzóleum belsejében a főispán letette a vármegye koszoruját.

— **Kinevezés.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter *Jenkovszky Sándort* az ujbésti elemi iskolához tanítóvá nevezte ki.

— **Az iskolák bezárása.** A megye alispánja Ujpest község előjáróságának a járvány-bizottság véleményére alapított felterjesztésére Ujpest összes iskolait bizonytalan időre törvényadta jogánál fogva f. hó 27-én bezárta. Maguk érdekében cselekszenek a szülők, ha kanyróban szenvedő gyermekeiket — a még egészségesektől elkülönítik s orvosilag kezeltetik. — Az iskoláknak huzamos ideig való zárvatartása nemcsak tanügyileg, de közérkölesileg is veszélyes lévén, az előjáróság figyelmét felhívjuk, hogy a kór tovább terjedésére minden övintézkedést tegyen meg s az iskolákat a járvány visszatérésének meggátlása czéljából megnyitások előtt — desinfiáltassa.

— **Halálozás.** Nagytiszteletű özvegy *Petőcz Jánosné* szül. Szemerey Lidia f. hó 23-án életének 74-ik évében jobblétre szenderült. Hült tetemeit f. hó 25-én kísérték ki nagy részvéttel az ujbésti temetőbe. Az elhunytban Nagy Györgyné szül. *Petőcz Paulina* óvónő az édes anyját, Nagy György községi ellenőr pedig az anyósát gyászolja.

— **Dr. Fehér Márton** az „Uj Hírek” f. é. október 27-ik számában kijelenti, hogy ő összeférhetlenségi esetek bejelentésével nem foglalkozik s így Wolfner Tivadar országgyűlési képviselő ellen sem tett összeférhetlenségi bejelentést. A gyöngébbek kedvéért megjegyezzük, hogy az „Uj Hírekben” nyilatkozó Dr. Fehér Márton budapesti ügyvéd és így össze nem tévesztendő az ujbésti Dr. Fehér Márton ügyvédjelölttel s az „Ellenzéki Ujság” fel. szerkesztőjével.

— **Hangverseny.** Az „Ujbésti Zeneművelő Egyesület” (Conservatorium) f. hó 24-én este tartotta meg első házi hangversenyét a község háza dísztermében. Jóléső

örömmel tapasztaljuk, hogy a nagy közönség folyton folyvást növekvő érdeklődéssel viseltetik az egyesület hangversenyei iránt úgy annyira, hogy az első hangversenyre a közönség háza tágas díszterme egészen megtelt a közönség színe-javával. A magas művészi színvonalon álló hangverseny műsorának első száma Verdi-Liszt „Rigoletto concert-paraphrase,” volt, a melyet *Osterreicher* Jolán urhölgy interpretált zongorán. Játékának melegségével, brillans technikájával egyaránt megszolgált a közönség elismerésére. Ezután *Vidor* Laura énekelte el *Ettore Gelli* „Papillon”-ját és Verdi „Alerzos bál” cz. daljátékából az „Oszkár” c. részt. Kis terjedelmű soprán hangjával a középső tonusokban rendkívül ügyesen és szépen bánt a kisasszony, de a felsőbb registerekben kissé fátyolozott, mindazonáltal úgy a fenti dalokkal, mint a később előadott népdalokkal nagy tetszést és sok tapsot aratott. Az est fénypontja gyanánt említhetjük fel *Popper* Bódog tanár művészi gordonkajátékát, a ki minden egyes számával, de különösen *Popper* Dávid rendkívül nehéz „Vito”-jának előadásával szinte magával ragadta a közönséget, a mely szünni nem akaró tapsviharral jutalmazta a művész gyönyörű játékát. Az egyes énekszámok kíséretét *Fligl* József ur látta el a tőle megszokott díszes finomsággal és művészettel.

— **A szegények temetése.** Hédeváry Khuen gróf miniszterelnöksége utolsó napjain egy fontos miniszteri határozatot írt alá. Nevezetesen azt, hogy a felekezeti lelkesek a köz-segítésre szorult szegények eltemetéseért nem követelhetnek díjat a községtől.

— **Bélyegtelen levelek.** A kereskedelemügyi miniszter a bérmentesítés nélkül, vagy elégtelen bérmentesítéssel postára adott levélpostai küldemények portóösszegeinek lerovására kiadott portójegyek tárgyában a következő rendeletet bocsátotta ki: A rendszeres értékezelés érdekében és hogy a közönség a levélpostai küldemények után a kézbesítés alkalmával fizetendő postadíjak (portóösszegek) iránt mindenkor kellőleg tájékozva legyen, a királyi posta- és távirtdahivatalok a bérmentesítés nélkül vagy elégtelen bérmentesítéssel postára adott levélpostai küldemények (levelek, levelezőlapok, nyomtatványok, keresztköltésű küldemények, árjegyzékek és üzleti papírok) után beszedendő portóösszegeket f. é. november 1-étől kezdve portójegyekben röjék le, illetve a portó összegének megfelelő értékű portójegyeket ragaszszanak fel magára a bérmentesítetlen vagy elégtelenül bérmentesített levélpostai küldeményre. E czélra 1, 2, 5, 6, 10, 12, 20, 50 fillér és 1 korona értékű portójegyek bocsattattak ki. Ezek a portójegyek tipográfiai nyomásban díszjeggyel ellátott vékony fehér papíron és enyvezett hátsó részzel, füzöld színű képnymással és fekete színű értékszámokkal 26 milliméter széles 22 milliméter méter magas csipkézett szélű alakban vannak kiállítva. A vízjegyraja a papirosiveken egymásba fonódó köröket ábrázol, azok közepén a magyar korona képével. A portójegyeket postai küldemények bérmentesítésére felhasználni nem lehet és azok kizérőlag a posta¹ belkezelésben, a beszedett levélportóösszegek lerovására és elszámolásán szolgálnak. Ezeket tehát a közönség részére elárusítani vagy a közönségtől fizetéképpen postai díjak levonására vagy becsesítésére elfogadni a postahivataloknak szigorúan tilos. Folyó évi november hó 1-étől kezdve a közönség csakis azon portóösszegek beszedésére tekintse a postahivatalokat és kézbesítő levélhordókat feljogosítottaknak, amelyek bérmentesítetlen vagy elégtelenül bérmentesített fentemlített levélpostai küldeményekre felragasztott megfelelő portójegygyel vannak kiróva; az ilyen jegyek nélkül követelt portó megfizetését pedig tagadja meg és a borítékát (a küldemény burkolatát keresztzalagját) küldje be bérmentesítetlen levélben bármely posta- és MÁV. igazgatóságának.

1226. végrh. sz. 1903.

Arverési hirdetés.

Alulirt kiküldött bir. végrehajtó ezennel közhírré teszi, hogy az újpesti kir. járásbíró-ságnak 1903. évi V. 1646 2. sz. végzése folytán **dr. Balla Vilmos** ügyvéd által képviselt

Mihalkovits és Szemere felperes részére **Kisztics Adolf** és neje alperes ellen 125 korona követelés s járuléka erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás folytán alperesektől lefoglalt és 1019 koronára becsült ingóságokra az újpesti kir. járásbíró-ság V. fenti sz. végzésével a további eljárás elrendeltétvén, annak az alap és felülfoglaltatók követelése erejéig is, a mennyiben azok kielégítési jogot nyertek volna alperes lakásán **Újpest, Mária-u. 1. sz. alatt** leendő megtartása határidőül 1903. évi október hó 30 napján délelőtt 10 órára kitűzetik, a mikor a bíróság lefoglalt butorok s egyéb

ingóságok a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Felhivatnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtó követelését megelőző kielégítéshez jogot tartanak, a mennyiben részükre a foglalás korábban eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, hogy elsőbbségi jelentéseiket az árverés megkezdéseig alulirt kiküldöttnél írásban beadni, vagy pedig szóval bejelenteni el ne mulasszák. Kelt Újpesten, 1903. évi október hó 11.

Kiss Gyula kir. bírósági végrehajtó.

Kiváló szerencse Töröknel Felülmulhatatlanul

kedvez főarudánknak a szerencse. Rövid idő alatt 12 millió korona nyereménynél többet fizettünk nagyrabecsült vevőinknek: csak a legutóbbi 5 hónapban a

3 legnagyobb nyereményt és pedig:

a 605.000 K nagy jutalmat az 57080. sz. sorsjegyre,
a 100.000 „ főnyereményt a 74366. „ „
a 90.000 „ „ a 109780. „ „

és ezeken kívül még egyéb sok nagy nyereményt.

Ajánljuk ennél fogva, hogy a világ legesélydusabb osztálysorsjátékában vegyen részt. — A most következő magy. kir. szabadalmazott 13. osztálysorsjátékban újból

110.000 sorsjegyre 55.000 pénznyeremény

14 millió 459.000 koronát

sorsolnak ki rövid 5 hónap alatt.

A legnagyobb nyeremény a legszerencsésebb esetben

1.000.000 koronát.

Továbbá 1 jutalom 600.000. 1 nyeremény 400.000.
1 à 200.000. 2 à 100.000. 1 à 90.000. 2 à 80.000.
1 à 70.000. 2 à 60.000. 1 à 50.000.
1 à 40.000. 5 à 30.000. 3 à 25.000. 8 à 20.000.
8 à 15.000. 36 à 10.000 korona és még sok egyéb;
összesen 55.000 nyeremény és jutalom 14.459.000 korona összegben.

Az I. osztályu sorsjegyek tervszerű árai:

1/2 eredeti sorsjegy frt —.75 vagy K 1.50; 1/4 eredeti sorsj. frt 1.50 vagy K 3.—

1/2 „ „ „ 3.— „ „ 6.—; 1/4 „ „ „ 6.— „ „ 12.—

A sorsjegyeket utánvétellel vagy az összeg előzetes beküldése ellenében küldjük.

Hivatalos tervezet díjtalanul. Megrendeléseket eredeti sorsjegyekre kérünk

folyó évi november hó 2-ig

bizalommal hozzánk beküldeni.

TÖRÖK A. ES T^{SA}

BANKHÁZA BUDAPEST.

Hazánk legnagyobb osztálysorsjáték-üzlete

Főarudánk osztálysorsjáték-üzletei:

Központ: **Teréz-körut 46/a.** I. fiók: **Váci-körut 4/a.** II. fiók: **Museum-körut 11/a.** III. fiók: **Erzsébet-körut 54/a.**

Rendelőlevél levágandó. **Török A. és Társa bankháza Budapest.**

Kérek részemre I. oszt. m. kir. szab. osztálysorsjáték eredeti sorsjegyet a hivatalos tervezettel együtt küldeni.

Az összeget korona összegben { utánvételezni kérem } A nem
{ postautalvánnyal küldöm } tetsző
{ mellékelem bankjegyekben (bélyegeken). } törlendő.

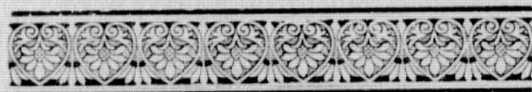
Pontos cím:

Irtózatoss tűz. K. vidéki városban nemrég egy szeszgyáros háza kigyuladt. A tűzoltóság tilalma daczára a tulajdonos berohant a veszélyes tűzbe, hogy pénzesládáját megmentse. A hatalmas lángok és a tűrhetetlen füst azonban nem engedték, hogy a kétségbeesett ember a ház hátsó részében levő lakószobájába behatolhasson. Vissza kell térnie és már-már ingadozik alatta a roskadó épület, midőn szerencséjére, kapaszkodás közben megakadt az ajtóra szögezett levélzsekrényben, melyet kezében göresösen tartva, lezuhan a földre. Az irtózatoss tűz egész vagyonát elhamvasztotta s nem maradt egybe, mint az a pár értéktelen üzleti levél, mely a levélzsekrényben volt és köztük Török A. és Tsa bankház — Budapest, VI., Teréz-körút 46. sz. — levele, mely egy megújítási sorsjegyet tartalmazott. Még alig tért magához az óriási esapás hatása alól, midőn azon kellemes hírt hozta a tűz által szerencsétlenné tett és tönkrement gyárosnak a táviró, hogy a furesa módon megmentett sorsjegy megnyerte a 600.000 koronás nagy jutalmat.

Okleveles tanító.

a ki sok évi gyakorlattal bír, kedvező feltételek mellett elvállalja közép- és elemi iskolai tanulók, esetleg felnőttek oktatását. Javító- és felvételi vizsgálatra sikerrel előkészít a franczia nyelvből is. Czim a kiadóhiva talban.

Arpád-ut 4. sz. házban
üzlethelyiségek lakással s még kisebb-nagyobb lakások azonnal is kiadók.

Több millió évi főnyeremény

nyerhető a nagyesélyű, részletfizetés melletti

új rendszerű sorsjegy-csoportokkal,

árusítja a

„MERCUR”

váltóüzleti részvénytársaság értékpapir osztályának eladási ügynöksége.

Bierling és Schaff Ujpest, Károly-u. 12.

A sorsjegy-csoportok tagjainak a vásárolt sorsjegyekre már néhány részlet lefizetése után magas kölcsönöket adunk.

A magyar királyi szab. osztálysorsjáték főügynöksége.

Értékpapírok vétele és eladása. Tőzsdei megbízások.

Minden sorsjegy kapható részletfizetésre.

Nagy kölcsönt adunk értékpapírokra.

Bazilika, vörös-kereszt, stb. sorsjegytulajdonosok különös figyelmébe.

Sorsjegyek biztosítása a legkisebb nyereménnyel való kihuzás ellen.

Ügynököket felvesszünk naponta délután 4-6-ig.

3-3

Fuchs Antal és József

kő- és könyvnyomdája

Ujpest, István-utca 9. sz.

Ajánlkoznak a könyvnyomdai szakba vágó munkák szabatos, gyors és pontos elkészítésére a legjutányosabb árak mellett.

Elvállalnak hirdapok és művek minden nyelvben, körlevelek, táblázatok, esketési, gyűlési és egyéb meghívók, gyászjelentések, községi, ügyvédi és minden más hivatalbeli, kereskedelmi és együletbeli nyomtatványok, szállítólevelek, falragaszok, vonalzott üzleti könyvek, folyóiratok stb. stb. a legmérsékeltebb árakon való elkészítését.